बोर्डो मिश्रण तथा बोर्डोपेष्ट तयार गर्ने तरिका

निलो तथो, चुना र पानीको मात्रा मिलाई तयार पारिएका बोर्डो मिश्रण तथा बोर्डोपेष्टलाई एकदमै राम्रो तामायुक्त ढुशीनासक बिषादी रुपमा मानिन्छ । यी बिषादीहरु प्रायःसबैजसो फलफूलका जरा, फेद, हाँगा तथा पातमा लाग्ने ढुसी र शाकाणु जन्य रोगहरु नियन्त्रणको लागि प्रयोग गरिन्छ ।

बोर्डो मिश्रण **(Bordeaux Mixture)**

बोर्डो मिश्रण निलोतुथो, चुना (घरपोत्ने राम्रो गुणस्तरको चुना) र पानीको मिश्रणबाट तयार गरिन्छ । यसलाई ५:५:५० भागमा बनाइन्छ । त्यो भनेको १०० ग्राम निलोतथो : १०० ग्राम : चुना : १० लिटर पानी जुन करिव १ प्रतिशतको झोल वुझाउछ ।

बनाउने बिधि

- एउटा प्लास्टिकको बाल्टिन वा माटोका भाडोमा पिसेर धुलो बनाएको १०० ग्राम नीलोतुथोलाई एक लिटर पानीमा र अर्को प्लास्टिकको भांडोमा १०० ग्राम चुनालाई एक लिटर पानीमा मिसाएर लठ्ठीले चलाएर घोल्ने ।
- निलोतुथो पानीमा घोल्दा यसलाई मलमलको कपडामा पोको पारेर आधा भाग पानीमा डुबाउने र आधाभाग पानी माथि पर्ने गरी राखेमा राम्रोसँग घुल्छ ।
- दुबै घोललाई तेश्रो भाडोमा बिस्तारै दुबै एकै पटक पर्ने गरी लठ्ठीले घोल्दै राखेर मिसाउने र थप ८ लिटर पानी मिसाएर राम्रोसंग घोल्ने ।
- तेश्रो भाडो उपलब्ध नभएमा नीलोतुथोको घोललाई चुनाको घोलमा लठ्ठीले घोल्दै हाल्ने र १० लिटर पानी मध्ये बाकी रहेको सबै पानी सोही भाडामा राखी बेस्सरी चलाएर घोल्ने ।

बोर्डो पेष्ट **(Bordo Paste)**

बिरुवा काटिएको, वोटको फेदमा, काँटछाँट गरिएको ठाउमा लगाउन यसलाई मलहमको रुपमो प्रयोग गरिन्छ । यसलाई बार्डो मिश्रण बनाउने बिधि अनुसार नै बनाइन्छ । तर फरक के छ भने यसमा पानीको मात्रा कम लाग्छ ।

बनाउने बिधि

- १०० ग्राम नीलोतुथाको धुलोलाइ एउटा प्लास्टिकको भाँडोमा २०० मिलिलिटर पानीमा र १०० ग्राम चुनालाई अर्को प्लास्टिकको भाँडोमा २०० मिलिलिटर पानीमा मिसाएर घोल्ने ।
- घोल तयार भएपछि दुबै घोललाई तेश्रो भाडोमा बिस्तारै दुबै एकै पटक पर्ने गरी लठ्ठीले घोल्दै राखेर मिसाउने र बाँकि ६०० मिलिलिटर पानी मिसाएर एक लिटरको पेष्ट तयार गर्ने ।

नोटः

- तयार गरिएको बोर्डो मिश्रण वा पेष्ट ठिक छ या छैन जाच्न फलामको खिया नलागेको काटीलाई उक्त घोलमा केहीबेर चोपी राख्दा काटी रातो भएमा मिश्रण अम्लीय भएको वा निलोतुथोको मात्रा बढि भएको बुझ्नु पर्दछ केहि मात्रामा चुना थप्नु पर्छ । अन्यथा तामाको असरले बिरुवा मर्न सक्छ ।
- कलिला बिरुवामा माथि उल्लेखित अनुपात बिषालु हुनसक्ने भएकोले नीलोतुथोको मात्रा घटाउनु पर्दछ ।
- घोल तयार भएको १२ घण्टा भित्रै बिरुवामा छरी सक्नु पर्दछ । अन्यथा यसको असर बिरुवामा पर्दैन र झन बिरुवालाई नराम्रो असर पार्न सक्छ ।
- पेष्ट तयार गर्दा कुनै धातुका भाडाहरु प्रयोग गर्नु हुदैन ।
- मौसम बढि ओसिलो वा बढि सुख्खा भएको अवस्थामा यो मिश्रण बिरुवामा छुर्नु हुदैन ।